

শনিবৰীয়া বিশেষ

সদৌ অসম বুলিলে কি বুজা যায়? সদৌ অসমত কোন কোন আছে? মনলৈ আহি থকা কিছুমান বিক্ষিপ্ত চিন্তা। আৰম্ভিত কথা হ'ল আজিৰ পৰা তিনিদশকৰ আগতে যেতিয়া অসমত বিদেশী বহিষ্কাৰ আন্দোলন হৈছিল তেতিয়া সদৌ অসম বুলি শব্দ এটাৰ গুৰুত্ব আছিল। অৰ্থ আছিল। অসমৰ সেই আন্দোলনৰ একত্ৰাৰ শক্তি দেখি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেও মানি লৈছিল অসমত এক জাতীয় একা-সংহতি আছে, যাক সদৌ অসম বুলি কোৱা হয়, য'ত নাই বড়ো, মিচিং, আহোম, বামুন, কোছ, কছাৰী, চুতীয়া, লাঙ্গুং, ডিমাছা, আদিবাসী, মৰাণ, মটক। আছিল কেবল এক অসমীয়া জাতি, তাৰো আগত আছিল বৰ অসম। বৰ অসমত সঁচাকৈয়ে বৃহৎ জাতি শক্তি আছিল। যদিও অসমীয়াৰ জাতীয় চৰিত্ৰ অলপ এলপা এলপা কম নিমুখ, তথাপি অসমীয়া জাতিৰ একা- সংহতি এতিয়াৰ দৰে পুতে লগা ধৰণৰ নাছিল। এতিয়া অসমীয়া ভাষা কোৱা মানুহ অসমত তেনেই কমি আহিল। এতিয়া এটা ভাষাৰ ঠাইত অসমত বাকলোকে লোকে নিজৰ নিজৰ দোৱানত কথা পাতে। সাতভনী যেতিয়া ভাগ ভাগ হৈ অঁতৰি গৈছিল তথাপি সাতভনীৰ সৈতে অসমীয়া আছিল। আজিও সেই সাতভনীৰ ভনীৰ মাজত চিহ্নিত নোৱাৰা কিবা এক ধৰ্মৰ টান আছিল যেন ভাব হয়। শেহতীয়াকে নগালেগুৰু লৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নীতিকে লৈ বাইজৰ মতৰ বিৰোধী আছিল। এই জাতি-জনগোষ্ঠীৰ মাজৰ বিৰোধ বিবাদৰো ব্ৰিটিছৰ দিনতেই সিঁচি থৈ যোৱা বিষয়কৰ বীজ। তাৰ পাছত ৰাজ আৰু কেন্দ্ৰত থকা চৰকাৰৰ সেই বিভাজনৰ কুট কৌশল। মুঠতে একা সংহতিৰ মন্ত্ৰ গৈবাহে হয়। কাম কৰা হয় একা-সংহতি গুৰুত্ব। সদৌ অসম ছাত্ৰ সংস্থা অসম আন্দোলন হৈ থকা সময়ত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নেতা-পালিনেতা বাৰে বাৰে আহিছিল; কিন্তু কিয়? আন্দোলন এটা হৈছে তাৰ গুৰু-অগুৰু বিচাৰ কৰি আন্দোলনটোৰ সকল ৰূপায়ণ কৰাৰ ঠাইত বাৰে বাৰে আহিছিল আলোচনা কৰিবলৈ। দেখা দেখিকে আহৰ নেতাৰ লগতেই আলোচনা-বিচালোচনা কৰিছিল; কিন্তু মানে মনে মস্তা দি গৈছিল আমাৰ ভাই-ভনীসকলৰ মাজত। দেশৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী এগৰাকীয়ে যেতিয়া উঠি অহা তদন্তকৰণক গুৰুত্ব সহকাৰে কিবা এটা কথা কৈ যায় আৰু গোপনে বাহি নিজৰ গোষ্ঠীৰ বাবে কাৰণপূৰ্ণ হাতত ল'বলৈ কয়, তেতিয়া সেই কৰাৰ গুৰুত্ব অসমৰ নেতাৰ (লগৰ লগৰীয়া) কথাটকৈ বেছি গুৰুত্বপূৰ্ণ হয়। এৰা, গোপন হ'লেও মুকলি হৈ পৰিছিল কিছু কথা প্ৰায়ত প্ৰধানমন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধীয়ে ভাঙি থৈ গৈছিল। সদৌ অসম ছাত্ৰ সংস্থা নামৰ আশীৰ দশকৰ এটা বৃহৎ সংগঠন। এতিয়া 'আহু' আছে, কিন্তু আমাৰ 'আহু' নাই। আৰু, আমাৰ 'আহু' আছিল ভাগ ভাগ হৈ গ'ল। সেই ব্ৰিটিছে লৈ ভাৰত-পাকিস্তানৰ বিভেদৰ পাখা খেলি দিয়া অসমীয়াৰ এক সংহতি ভাঙি থৈ গ'ল আজিও সেই একেজন পাশ্চাত্যেই নোৱাৰে বুলি আছে। আৰু আমাৰ দৰে মানুহবোৰে সকলোে বহিও নুয়ত্ৰাৰ ভাও লৈ চক্ৰান্তকাৰীৰ হাতেবাৰ বলি হৈছে। বাতৰি কাকত হাতত ল'লে নিতে এটা জনগোষ্ঠীৰ গাঁথনি বিচলি নিজাকৈ এখন পুনৰ ৰাজ্যৰ বাতৰি পঢ়িবো বিচাৰাৰ বেনামী মন্তব্য হাজাৰ কৰি উঠে। মিজোৰাম, নগালেণ্ড, অৰুণাচল, মেঘালয়, মণিপুৰ এইবোৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ অন্তৰ ৰাজ হ'ল। আজিও এনে লাগে এইবোৰো যেন কাৰোবাৰ

অসমীয়া দেখোন এজনো নাই

সদৌ অসম কাক কয়?

চক্ৰান্তৰ বলি হৈছে পৃথক হৈ পৰিছিল। মোৰ সদায় মনলৈ আহি থাকে সকলো শুনা সেই ইকৰাৰ মুঠি ভাঙিবলৈ দিয়া সাধুটো। একতাল বৰ কিমান আৰু একতাহীন অকলশৰীয়া হ'লে তাক ভাঙি শেষ কৰিবলৈ কিমান সহজ। তাক বুজাবলৈ ইয়াতকৈ ভাল

অৰলোকন ৰাজলক্ষ্মী শৰ্মা গোস্বামী

ভাবা চলিছে। যিদৰে সংস্কৃতত চলিছে। মোৰ চাইছেনে আমি এৰাৰ এইবোৰ কিহৰ লক্ষণ। বিশাল পৃথিৱীখনৰ পৰা নিজক কিয় আমি সংকুচিত কৰি আঁতৰা আনিছো। বেংগলত বঙালী ভাষা কয়, কৰ্ণাটকত কৰ্ণাটী ভাষা (কন্নড়)।

মালায়ালীয়ে মালায়ালী ভাষা কয়, মহাৰাষ্ট্ৰৰ লোকে মাৰাঠী ভাষা কয়; কিন্তু অসমত কিয় এই বিভাজন, কিয়

অসমীয়া ভাষাটোৰ প্ৰতি ইমান ঘৃণা? কিয় অসমত বিভিন্ন ভাষাৰ সন্মিতিৰ সভা হয়? এইবিলাকে কৰাৰ উদ্দেশ্য কি? ক'ব পাৰিবনে কোনোবাই? ইংৰাজী, হিন্দী নহ'লে এথোজো আগবাঢ়িব নোৱাৰা অৱস্থা

এতিয়াও বিদ্যমান। অফিচ-কাছাৰীত এতিয়াও ইংৰাজীয়ে চলে। অসমীয়া ভাষাও অসমত নাচলে তাত পাছতো বাৰে বাৰে আহিছিল ইয়াৰ অসমৰ চাৰিসীমাৰ বাহিৰে দেখিবনে কেতিয়াবা।

অধিকাংশৰী ৰায়চৌধুৰী 'অসমীয়া দেখো এজনো নাই' কবিতাতো তেওঁ আজিৰ বৰ্তমানটো তেতিয়াই দেখি লিখিছিল— 'অসমীয়া দেখো এজনো নাই' চোপা, কটা-বতা, টনা মোহাঁ খাই কাপোৰ হুৰুৰু আৰু প্ৰাচীৰ এজনো নাই। জিত কৰে কোনে? আহিব বুকুত অসমীয়া দেখো এজনো নাই। অহো— উৰ্জনি, নামনি, শিৱসাগৰীয়া নগৰো, ডিব্ৰুগড়ীয়া, দৰংগীয়া, কামৰূপীয়া, গোৱালপাৰীয়া, জৰাইচুতীয়া, শৰালুচুতীয়া, তেজপুৰীয়া, লক্ষিমপুৰীয়া, গোলাঘটীয়া, উৰেলপাৰীয়া, দক্ষিণপাৰীয়া, পলাশপাৰীয়া, যোৰহাটীয়া, বৰপেটাৰীয়া, নলবাৰীয়া, কত কছম' সিয়া' মাতৃকৃষ্ণক বৰুৱা হয়। নাই কছাৰীক অসমীয়া। আৰু— বামুণ, শূদিৰ, আহোম-চুতীয়া, নগা, গাৰো, মিৰি, কছাৰী, কোছ, কলিতা, কেটে, বড়ো, মিকিৰ, খাছীয়া এটালৈ এটালৈ হিঙ্গাৰ খোঁচ— ভৱিষ্যততে খিল মাৰি থ'ই, নিজে নিজে চকু কাঢ়ি কথা হ'ই, কোনে কাক মাৰি

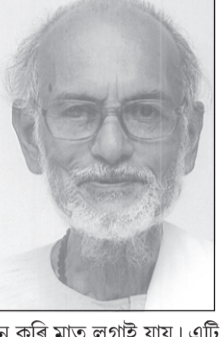
নিজে বৰ্তিব, চুকে-কোণে তাৰে ফুচ ফুচ আছে— চলিহা, ফুকন, চৌধুৰী, মেধি, দাস, ভাগৱতী, বৰলৈ, ডেকা, বৰা, বৰকটকী—কাকতি, ফৌপোলা বজোৱা ফুচ ফুচ নিজৰ দেশক নিজৰ জাতিক, নুবুজা জড়তা আত্মঘাতিক, ক্ষমতা লাভৰ বঁকতে মন্ত — মাতৃৰ কোনে চাব বিনৌ? মাতৃক বৰি মাউৰটো হ'ই চুঙাত সোমোৱা ভেমটি আনৰ প্ৰজন্ম অধীনতা ল'কে, নি আছে নমাই পলাকে পলাকে, একে সাধেবতে পৰ্বত স্তোম্য, অহাযোগৰ হান দি— বিৰোধ ধলৈৰে সমাজ উটাই চলিছে কিন্তু খোজেৰে একো চিন চাব কৰি নাইকিয়া— হয়। হয়! অসমী সৈৱক নাই যে এজনো অসমীয়া। নাই দেশমানে এওঁৰ লোপেট, কোনো কাৰো স'তে নহয় মিল,

ভাগি ছিগি (হৌ) গ'ই সি-ভিন হ'ই— কিলৰ পিঠিত বাহিছে কিল, মাতৃৰ কোনে দুৰ্দ্দশা চাব নিজেই মৰিছে নিজকে খাই— নেতাৰ বেদীত দলীয় দাপৰ, উদ্মান্নাত ধৰিছে ফাপৰ, পাছ দুৱাৰেদি ভোৰ হাতত দেখে বিক্ৰীৰ খলকনি, আগ চোতালত কোৱাৰি বিদৰা 'আইডেল' জীৰ বাকৰনি কলাৰ নামত, সহায়িত্ৰয়, চিৰমানে হেলত চুট মুকত মাতৃৰ দুখ মোনো কাম কৰি দেশমানে তাত বহন নাই হয়। হয়! অসমী আইৰ বক্ষম আজি এজনো নাই। ১৯৪৯ত ৰামধেনুৰ পাতত লিখা এই কবিতাতো আজিও অতি প্ৰাসংগিক হ'ব ছয় সাত দশকৰ আগতেই আঁদোলন কৰিছিল অসমীয়া দেখো এজনো নাই বুলি। তাৰ পাছতো বহুত জাতি ভাই-ভনী বিদ্বেষ লৈ অসমীয়াৰ বৃহৎ ঘৰ অসমৰ পৰা আঁতৰি বেলেগে চকু জুলিলে। এজন বৃহৎ ঘৰ ভাঙি মূলকি কোঠালি হৈ গ'ল। বেলেগ হোৱাৰ প্ৰক্ৰিয়াতে বহু ভক্তি মৰা-বাপেকৰ বুকুৰ পৰা আঁতৰি যোৱা ল'বা-বোৱাৰী, হোৱাৰী জেঁইবাইবোৰ দৰে লাগে। যৌথ পৰিয়াল ভাঙি গৈ অকলে থকা পৰিয়ালবোৰৰ দৰে সৰু সৰু কিছোমত বেগে বেগে অহাছে, কোনে কোন আছে সৰৌ অসম ছাত্ৰ সংস্থাত। বৰ নহতাবে সুধিছে, গভীৰ বেদনা বুকুত লৈ। ভুল হ'লে কমা কৰিব।

ফোন ৯ ৯৯৫৭৫৬৬৮০৬

সেউজীয়া দেশৰ কবি ৰাম গোস্বামীৰ ওপজা দিনত শুভেচ্ছা

গুৱাহাটীৰ দক্ষিণ দিশত নৰকাসুৰ পাহাৰৰ ঠাল-শেঙুলিৰে আগ্ৰস্তিত কাহিলিপাৰা অঞ্চলটোত নকৈ গ্যু লৈ উঠিছে জনকপুৰ, ভগদণ্ডপুৰ, কল্যাণী নগৰ, আদৰ্পুৰ আদি কবি এক আৱাসিক অঞ্চল। এই আৱাসিক অঞ্চলৰ বাট-পথত বগলীৰ পাৰ্থি যেন শুধ বগা ধূতি-পাজাৰী পিন্ধি, কাঞ্চত এখন চেলেং চাদৰ আৰু হাতত এডাল লাথুটি লৈ চাৰি কুৰিৰ দেওনা পাৰ কৰা পাতল শ্বেৰ, নিয়মীয়া গুথ এজনক খৰ খোজেৰে ঘূৰি ফুৰা প্ৰায়েই দেখা প'ও। বাটত লগ পোৱা বাটকৰাই তেওঁক 'ককা', 'বৰদেউতা', 'পুৰা', 'প্ৰভু ঈশ্বৰ' আদিৰে সম্বোধন কৰি মাত লগাই যায়। এটি মিঠা হাঁহিৰে সকলোকে সহাঁৰি জনাই তেওঁ আগবাঢ়ি যায়। ২০০০ৰ আগষ্টৰ এটি সুন্দৰ সন্ধিয়াত ঘটনাক্ৰমে তেওঁৰ লগত মোৰ পৰিচয় হ'ল। তেওঁ হ'ল অসম সাহিত্য সভাৰ মৰিগাঁও অধিবেশনত কবি সম্মিলনৰ সভাপতিৰ আসন শুৱনি কৰা 'সেউজীয়া দেশ' নামে যাত কবি ৰাম গোস্বামী। এই পৰিচয়ই পাছলৈ আত্মীয়তাৰে লগাশুৰিত হ'ল। গোস্বামী নগাঁৱৰ জৰালবৰা সৰৱ সন্মানিকৰ শ্ৰীশ্ৰী পৰমানন্দৰ ভ্ৰাতৃ শ্ৰীশ্ৰী তীৰ্থানন্দৰ বংশধৰ। আহোম ৰজাৰ ৰাজত্বত স্বৰ্গদেউৰ আমন্ত্ৰণ ক্ৰমে ৰাজ দৰবাৰত হোম-যজ্ঞ, নাম-কীৰ্তন কৰা বাবে স্বৰ্গদেৱে তীৰ্থানন্দক 'হোম দিয়া গোসাই' উপাধি প্ৰদান কৰে। তেতিয়াৰ পৰাই এই

সুৰেশ্বৰ শৰ্মা

বংশৰ পৰিয়ালে হোম দিয়া গোসাইৰ পৰিয়াল বুলি খাচিমান হ'ল। এই বংশৰ পৰিয়ালৰ প্ৰয়াত জনক চন্দ্ৰ গোস্বামী আৰু প্ৰয়াত অম্বিকা দেৱীৰ একমাত্ৰ পুত্ৰ ৰাম গোস্বামীৰ জন্ম হয় ১৯৩৪ৰ ২৪ ফেব্ৰুৱাৰীত।

গোস্বামীয়ে যোৰহাটৰ ককিলা গাঁৱত প্ৰাথমিক শিক্ষা, চাৰিগাঁৱৰ বাহনাত হাইস্কুল শিক্ষা আৰু কলেজৰ শিক্ষা যোৰহাটৰ জগদীশ বৰুৱা কলেজত গ্ৰহণ কৰে। স্কুল কলেজৰ আনুষ্ঠানিক শিক্ষা গ্ৰহণ কৰাৰ উপৰি বিভিন্ন হস্তিচৰ্মা তথা ব্যক্তিৰ পৰা নাম-কীৰ্তন, নৃত্য-গীত, সংস্কৃত, হোমিঅ' শিক্ষা, জ্যোতিষ অধ্যয়ন কৰি 'জ্যোতিষাধিত্য' উপাধি আৰু 'বোদন্ত শিক্ষা' গ্ৰহণ কৰি 'বোদন্ত মাৰক' উপাধি লাভ কৰে।

শৈক্ষিক কাল অত্ৰ কৰাৰ পাছতে জীৱিকাৰ পথ হিচাপে শিক্ষকতাৰে বাচি লৈ সামগ্ৰিক কাম-কাজ আৰু সাহিত্য চৰ্চাত নিজেৰে ব্যস্ত থাকিছে। তেওঁ নাৰ্জিয়া, কাকজান, নকছাৰী, তালপা, বৰভূবি, খোৱাং, হৰুণগুৰি আদি নানা ঠাইত শিক্ষকতা কৰি ১৯৮৮ত অসম চৰকাৰৰ পৰা কৃতী শিক্ষকৰ পুৰস্কাৰ লাভ কৰে। গোস্বামীয়ে কিছুদিন চাহ বাগিচাতো কাম কৰে। ১৯৬২ত ২৮ বছৰ বয়সত নিৰুপমা গোস্বামীৰ স'তে যুগ্ম জীৱনৰ পাতনি মেলে। সময়ত দুটি পুত্ৰ সন্তান আৰু এগৰাকী কন্যা সন্তানৰ সিত্ব হ'ল। সূদীৰ্ঘ ৪৯ বছৰ বৈবাহিক জীৱন কটোৱাৰ অন্তত ২০১৭ত ৩১ অক্টোবৰত পত্নী বৈকুণ্ঠমাৰী হয়। বৰ্তমানে তেওঁ সৰুপুত্ৰ বিজয়নি গোস্বামীৰ পৰিয়ালৰ তত্ত্বাৱধানত থাকি পো-বোৱাৰী, জী-জোৰাই, নাতি-নাতিয়াৰ আদৰ যত্নত জীৱন অতিবাহিত কৰি আছে। সৰুপুত্ৰ পৰি গোস্বামী সাহিত্যচৰ্চাৰী ব্যক্তি আছিল। 'ছদ্মবেশী' নামৰ কবিতাটোই তেওঁৰ প্ৰথম পুথ প্ৰকাশ। বৰ্তমানলৈকে তেওঁৰ ৬৫ খনৰ অধিক কবিতা পুথি প্ৰকাশ কৰিছে। এংগৰিকা নাটক প্ৰকাশ পাইছে। ইয়াৰ উপৰি বিভিন্ন অসমীয়া কাকত-আলোচনীত কবিতা আদি প্ৰকাশ পাই আছে। ন-পূৰ্বৰ লেখককলৰ অনুৰোধ মৰ্মে কিতাপৰ পাতনি, আগকথা, সমালোচনা আদি লিখি লেখক-লেখিকাসকলক অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছে।

৮৫ বছৰ বয়সলৈকে নিৰবচ্ছিন্নভাৱে কবি অহা সাহিত্য চৰ্চাৰ ফলশ্ৰুতিত তেওঁ বিভিন্ন সম্মানেৰে বিভূষিত হৈছে। ধৰ্মনি কবি বিনন্দ পৰ বৰুৱাৰ পৰা 'কাব্য কুমাৰ', বকুল বনৰ কবি আনন্দ চন্দ্ৰ বৰুৱাৰ পৰা 'সেউজীয়া দেশ' উপাধি, 'বিনন্দ কৰুমা বীণ', 'মহাশয়ী', 'কাব্য বিভূতি', আচাৰ্য মহীয়ান আৰু ২০১৩ত বৰমাণ্ডা-কল্যাণৰ জিন্মা সাহিত্য সভাৰ সৰ্বোচ্চ সন্মান 'প্ৰজ্ঞাৰত্ন' উপাধি লাভ কৰে। তেওঁ অসম চৰকাৰৰ পৰা সাহিত্যিক পেঞ্চনে লাভ কৰিছে। বিভিন্ন অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানৰ লগত মনোভেদে শাৰীৰিক দৰ্বেতা (নেওচ) ভিডিঅ অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানৰ লগত জড়িত হৈ আছে। এই বয়সতো কে'বাখনো অসমীয়া চিহ্নলেখিত অভিনয় কৰি দৰ্শকৰ প্ৰশংসা বুটলিছে। গোস্বামী এজন সত্যিকৈ মানুহৰ বিপদ-আপদ, বেমাৰ-আজাৰত মাত এৰাৰ দিবলৈ যোৱা কাত চৰিত্ৰৰ আন এটা মানৱ দৰ্শী দিশ। তেওঁ এজন সৰল, নিৰবচ্ছিন্ন কবি, উদাৰ আৰু জীৱন প্ৰিয় হৃদয়ৰ ব্যক্তি। আজি তেওঁৰ ৮৫ বছৰীয়া জন্ম দিনত সু-স্বাস্থ্য আৰু দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰিলো।

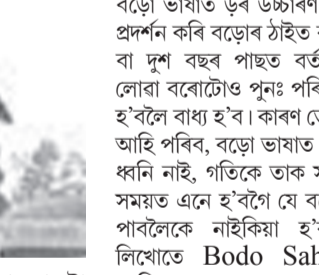
বড়ো সাহিত্য জগতৰ এজন অন্যতম বিচণ্য ব্যক্তি, স্যাবৰ জগদীশ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্মই 'ডেউমানি ফিচা ডিমাছা' কাব্যপুথিৰ যোগেদি বড়ো সাহিত্য জগতত নিজৰ নাম যুগ্মীয়া কৰি গৈছে। বড়ো সাহিত্য যেতিয়াই জীয়াই থাকিব তেতিয়াই জগদীশ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্মৰ নামো সোণালী আখৰেৰে বড়ো সাহিত্যৰ ইতিহাসত জিলিকি থাকিব। কবি বেৰগাভ বৰুৱাই মাত্ৰ এখন কাব্যপুথি 'সাগৰ দেখিছো' লিখি যেনেকৈ অসমীয়া সাহিত্য জগতত জিলিকি থাকিবলৈ সক্ষম হৈছে তিক যেনেকৈ 'ডেউমানি ফিচা ডিমাছা' কাব্যপুথিৰ যোগেদি জগদীশ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ময়ো বড়ো সাহিত্য জগতত জিলিকি থাকিব। প্ৰতিষ্ঠা লাভৰ বাবে অলপো পুথি ৰচনা কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই, এজন ভাল গ্ৰন্থয়ো মানুহক অৱৰ কৰি উল্লিৰ পাৰে। এই ক্ষেত্ৰত ড° ভূপেন হাজৰিকৰ এটা গীতৰ কথা মনলৈ আহে 'শিয়াৰাৰ জাক জাক, সিংহৰ এটাই ভাল'।

বড়ো সাহিত্য জগতৰ বৰ্ণেয় ব্যক্তি

স্যাবৰ জগদীশ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম

বড়ো ভাষাত ডুব উঠাৰণ বা ধৰ্মনি নাই বুলি যুক্তি প্ৰদৰ্শন কৰি বড়োৰ ঠাইতে বেলি লিখিব লাগিলে এশ বা শত বছৰ পাছত বৰ্তমানে বাৰহাৰ কৰিবলৈ লোৱা বৰোটাও পুনঃ পৰিৱৰ্তন হৈ আন কবি ৰূপ হ'বলৈ পৰা হ'ব। কাৰণ তেতিয়াও একেধৰি কথাই আঁতৰি পৰি, বড়ো ভাষাত তেনে লিপিৰ উচ্চাৰণ বা ধৰ্মনি নাই, গতিকে তাক সলাব লাগে। ফলত এটা সময়ত এনে হ'বগৈ যে বড়ো জাতিৰ শিপা বিচাৰি পাবলৈকে নাইকিয়া হ'ব। অৱশ্যে ইংৰাজীয়ে লিখোতে Bodo Sahitya Sabha লিখি আহিছে। তাৰো মাজে সময়ে বহুতে Boro এনেকৈয়ো লিখিবলৈ লোৱা দেখা যায়। ইংৰাজী বুলি Bodo শব্দটো বড়ো ভাষাত লিখিতো কেনেকৈ বড়ো হ'ল তাক আমাৰ দৰে সাহিত্য তথা ভাষাত, বহুদিনে পৰ্যন্ত নাকা সাধাৰণ লোকৰ বাবে বুজি উঠা কঠিন। আমাৰ পিছে সাধাৰণতে ইংৰাজী D লিপিৰ উচ্চাৰণ হিন্দী, অসমীয়া আদি ডি লিপিয়েই প্ৰকাশ কৰা পাই আহিছে। এইবোৰ দেখি-শুনি কেতিয়াবা আমাৰ দৰে সাধাৰণ লোকৰ মনত উদ্ভেদ ধাৰণা হয়, বড়োসকল যেন বৰ্ণাশুদ্ধিত ক্ষেত্ৰত বৰ বেছি ভানোমৌগী নহয় সত্যতে নহয়। তথাপিহে ভাষাত, ধৰ্মনিতত্ত্বৰ মানত যেন তেওঁলোক নিজ জাতিৰ ঐতিহাসিক পৰিচয়টোকো হেৰুৱাই ল'বলৈ মন্তত। স্যাবৰ জগদীশ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্মই প্ৰথমগৰাকী সভাপতি হিচাপে নিৰ্বাচিত হয়। তেওঁ অৰুণ কবিতা পুথিৰ উপৰিও

মুষ্টিমেয় কেইজনমান বড়ো যুৱকৰ অশেষ প্ৰচেষ্টা আৰু গংগাচৰণ কাছাৰীৰ সম্পাদনাত 'ডেউমানি ফিচা ও আয়েন' নামৰ এখন সৰু পুস্তিকা প্ৰকাশ পায় যদিও বড়ো ভাষা আৰু সাহিত্যই প্ৰাণ পাই উঠে মূলতঃ বিবাৰ আলোচনীৰ পাতৰে। এই সময়ৰ বড়োসকল আছিল ক্ৰমে ৰূপনাথ ব্ৰহ্ম, মদাৰাম ব্ৰহ্ম, প্ৰমোদ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম, ঈশান মুছাহাৰী, সতীশ চন্দ্ৰ বসুমতাৰী, কালিকুমাৰ কাছাৰী, পৰশুৰাম ব্ৰহ্ম, হৰধৰ ব্ৰহ্ম আৰু আন অন্যান্য বহু কবি-সাহিত্যিকসকল। তেওঁলোকৰ মাজত ডিমাপুৰৰ জয়ভদ্ৰ হাগজৈৰ নামো বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য। বড়ো ভাষাৰ আন এক অঞ্চলিক ৰূপ ডিমাছা ভাষাত তেওঁৰ লেখাসমূহ এইখন আলোচনীত প্ৰকাশ পায়। পাছলৈ এই জয়ভদ্ৰ হাগজৈৰেই ১৯৫২ত প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰা বড়ো সাহিত্য সভাৰো প্ৰথমগৰাকী সভাপতি হিচাপে নিৰ্বাচিত হয়। বড়ো সাহিত্য সভাৰ প্ৰতিষ্ঠা কালত স্যাবৰ জগদীশ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্মৰ অলপো আগুৱাই নিবলৈ আগবাঢ়ি আহে ক্ৰমে নীকলৰ ব্ৰহ্ম, চিত্ৰবৰ্জ্জন মুছাহাৰী, ব্ৰজেন্দ্ৰ কুমাৰ ব্ৰহ্ম, সুৰ্য নাৰ্জাৰী, ৰঞ্জিত বৰগৰাৰী, হেৰেশ নাৰ্জাৰী, মৰাৰাম বড়ো, গুণেশ্বৰ মুছাহাৰী, বাৰনেশ্বৰ বসুমতাৰী, কৰুণেশ্বৰ নাৰ্জাৰী, কামেশ্বৰ ব্ৰহ্ম, মগলেশ্বৰ হাজৰাকী আৰু অন্যান্য বহু কবি-সাহিত্যিকসকল। এই লেখক, কবি, সাহিত্যিকসকলৰ অশেষ কষ্ট আৰু আশাশুৰীয়া প্ৰচেষ্টাৰ ফলতে মৃত্যুৱায় বড়ো ভাষা-সাহিত্যই পুনৰ্জীৱন লাভ কৰে। সেইখিনি সময় আছিল বড়ো ভাষাৰ জীৱন-মৰণৰ সন্ধিক্ষণৰ কাল। সতীশ চন্দ্ৰ বসুমতাৰীৰ সম্পাদনাত প্ৰকাশিত 'বিবাৰ' নামৰ তিনিমুঠীয়া সিত্ৰাখাৰ (বড়ো, অসমীয়া আৰু বঙালী) আলোচনী (১৯৪৪) আৰু ৰূপনাথ ব্ৰহ্ম আৰু মদাৰাম ব্ৰহ্মৰ সম্পাদনাত প্ৰকাশিত 'খংছা মেধাৰ' (১৯২৩) নামৰ কবিতা পুথি (সংকলন) মাজেৰে প্ৰাণ পাই উঠা বড়ো ভাষা আৰু সাহিত্যই একেধৰে লেখকৰ লেখনিৰ মাজেৰে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। অৱশ্যে ইয়াৰ পূৰ্বে অৰ্থাৎ ১৯১৫ত দক্ষিণ গোৱালপাৰা পৃথকীয়া হাৱাঢ়া অঞ্চলৰ পৰা

মৰোৰঞ্জন লাহাৰী, একালৰ প্ৰভাৱশালী কবি, ৰাজনীতিক, প্ৰান্তৰ সাংসদ প্ৰফেচৰ চৰণ নাৰ্জাৰী আদি কে'বাখনো উদীয়মান যুৱকমণ্ডল একেলগ হৈ গুৱাহাটীৰ পৰা 'আলাৰি' নামৰ এখন বড়ো ভাষাৰ আলোচনী প্ৰকাশ কৰি উলিয়াইছিল। এই লৈ বহু কথা স্মাৰে প্ৰায়ে আমাৰ শুনাইছিল। সতীৰ্ণ, একেশ্বৰ মহাবিদ্যালয়ত পঢ়া নিজেৰে বড়ো ভাষাত তথা ছাত্ৰ বন্ধুসকলে কেনেকৈ 'মেং, বড়ো যুৱকে কিবা গল্প-কবিতা ৰচনা কৰা সম্ভৱ নেকি' বুলি অকল আতৰি যোৱাই নহয়, বড়ো ভাষাৰ আনৰ সমুখত কথা ক'বলৈও তেওঁলোকে লজ্জাবোধ কৰি

ড° দীননাথ বসুমতাৰী

দীঘলী পুখুৰীৰ পাৰত কেনেকৈ তেওঁলোকৰ ওচৰ কছাৰী পলাই ফুৰিছিল সেইবোৰ নাটকীয়ভাৱে পোৱাৰ ভূগিমি কবি সন্দৰ্পেই দেখুৱাইছিল। যিমনে দীঘলী ফুৰিছিল সিমানিই তেওঁলোকেও হেনো চিকাৰৰ দৰে পিছে পিছে খেদি ফুৰিছিল। মিস্ত্ৰভাৰী স্যাবৰ মুখত কাহিনীবোৰ অকল কাহিনী হৈ নাথাকি ই জীৱন্ত, সজীৱ আৰু ৰসাল হৈ উঠিছিল। অশ্যে তেওঁ দুখ কৰি এইবুলিও কৈছিল, যিসকল কোনো সেই সময়ত বড়ো ভাষাৰে লিখা-মেলা কৰোঁতে দুৰবে কথা, বড়ো ভাষাৰে মুকলি ঠাইত কথা ক'বলৈও লজ্জাবোধ কৰিছিল সেইসকলেই আজি বড়ো সাহিত্য সভাৰ নেতৃত্ব অসিন খলল কবি বৰমুঠীয়া হৈ আছে।

পূৰ্বতে উল্লেখ কৰি অহা হৈছে যে সভা বা সংগঠনৰ নাম বড়ো সাহিত্য সভা ৰখাৰ মূলতে আছিল স্যাবৰ জগদীশ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম। ইয়াৰ পৰা সংগঠনৰ নাম আছিল মেচকছাৰী সাহিত্য সভা। কাৰণ সেই সময়ত তেতিয়াৰ অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাক উত্তৰ বংগৰ কোচবিহাৰ, দিমাৰুপুৰ, আলিপুৰ, মহাকালাগুৰি, ময়নাগুৰি, শিলিগুৰি, বৰপেটাৰ আৰু নেপালৰ কিছু অংশ পৰাই এই বিশাল অঞ্চলত বসবাস কৰা বড়োসকলক মেচ কছাৰী আছিল। বড়োসকলৰ মাজত ব্ৰহ্ম ধৰ্মৰ প্ৰচাৰক ওপৰলৈ। স্যাবৰ ইংৰাজীয়ে দিয়া ভাষণ শুনিবলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত ক'বলৈ গ'লে একপ্ৰকাৰ হেতা-ওপাৰ লাগিছিল। কটন কলেজত পঢ়ি থকা অৱস্থাত একালৰ অসমৰ এজন শক্তিশালী মন্ত্ৰী বৰেন্দ্ৰ নাৰায়ণ বসুমতাৰীৰ সম্পাদনাত বিশিষ্ট কবি-নাট্যকাৰ আৰু বড়ো সাহিত্য সভাৰ একালৰ সভাপতি কলম কুমাৰ ব্ৰহ্ম, সাহিত্য অকাডেমীৰ বঁটাপ্ৰাপক প্ৰফেচৰ

কছাৰী, সোণোৱাল কছাৰী, মৰাণ-মটক কছাৰী, বৰ্মন কছাৰী আৰু শংকৰী ধৰ্মত শৰণ লোকসকলক শৰণীয়া কছাৰী বুলিও উল্লেখ কৰা হৈছিল। সেয়ে সময় অৱস্থাত অধিকাংশই সাহিত্য সভাৰ নাম 'মেচ-কছাৰী সাহিত্য সভা' ৰখাৰ পৰুপাতিত কৰিছিল। কিন্তু ইতিহাসৰ পম খেদি সেই সময়ৰ কেইজনমান দুৰ্বৃত্তিসম্পন্ন যুৱকৰ প্ৰচেষ্টাত সংগঠনৰ নাম 'বড়ো সাহিত্য সভা' ৰখা হয়, বৰো সাহিত্য সভা নহয়। এই যুৱ চামৰ মাজত স্যাবৰ জগদীশ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম আছিল অন্যতম। বড়ো সমাজত স্যাবৰ জগদীশ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম বুলিলেই সকলোৰে মনলৈ আহে তেওঁৰ বিখ্যাত কাব্যপুথি 'ডেউমানি ফিচা ডিমাছা' বনৰ কথা। ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল ডাঙৰ নদীৰ সন্তান। ডেউমা মানে ডাঙৰ নদী আৰু চ'ল বা ফিচা মানে সন্তান। ইয়াত বিশেষভাৱে ধৰ্মশিৰি নদীৰ কথাই কোৱা হৈছে। এই ধৰ্মশিৰি নদীৰ পাৰেই বৰ্তমানে বড়োসকলৰ প্ৰাচীন ঐতিহাসিক কীৰ্তিভূমি হৈ পৰি আছে। ইয়াৰ পূৰ্বৰ একে ৰূপৰ প্ৰাচীন কীৰ্তিৰিখি গোলাঘাটৰ কাছমাৰীত আলাই-আলাই হৈ পৰি আছে। সেইবোৰৰ সৰ্বকক্ষৰ কোনো সুৱাৰণ্য আছিল কৰা হোৱা নাই। ভাৰত চৰকাৰ তথা অসম চৰকাৰৰ উপৰি বৰ্তমান বি টি চি চৰকাৰেও কিবা বৱৰ্ত্তা গ্ৰহণ কৰিছে বুলি আমাৰ দৰে সৰ্বসাধাৰণ বাইজ জ্ঞাত নহয়। এইখিনিতে এটা কথা উল্লেখ কৰিব লাগিব আমাৰ পৰিচয়িত হৈ আৰু তাৰেই আনন্দত বহুতে বড়োসকলে দাবী কৰি অহা ধৰণে তেওঁলোকৰ কবিতো ইতিহাসকৈ নাই বুলিও বিভিন্ন জ্ঞানিক মাৰ্জ্জৰে কৈ আহিছে। কেইদিনমান পূৰ্বে এজন

উপৰোক্ত সাংবাদিক তথা লেখকগৰাকীৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিবলৈ নিশ্চয় এই লেখা আগবঢ়াব বিচাৰ নাই, কিয়া উদ্দেশ্যও নহয়। অসমৰ ইতিহাস সম্পৰ্কে সামান্যতো মিসকল লোকৰ জ্ঞান আছে তেওঁলোকে নিশ্চয় এই ধৰণৰ প্ৰশ্নৰ অৱতৰতা নকৰে বুলিয়ে আমাৰ বিশ্বাস। অসমীয়াত এৰাৰ কথা আছে—টোপনিৰ ভাও ধৰি শুই থকা মানুহক জগাৰ নোৱাৰি। ঠিক তেনেকৈ ইচ্ছাকৃতভাৱে সমাজত অস্তিত্ব পৰিৰণে সৃষ্টি কৰিব বুলি এনে ধৰণে অস্তিত্ব আগবঢ়োৱা লোকক হেজাৰ যুক্তিৰে বজনি দিলেও তেওঁলোকে কেতিয়াও সোয়া মানি ল'লেই প্ৰস্তুত নহয় বা বেনে কৰিব পৰা আঁতৰি নহ'লে। অৱশ্যত যোৱাৰ কাৰণ তাৰ পৰা কোনো সুফল পোৱা নাযায়। প্ৰাচীন ইতিহাসেৰে মহিমাশুভিত এইসকল বড়ো জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলক লৈয়ে কবি স্যাবৰ জগদীশ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্মই অশেষ কবিতা লিখি থৈ গৈছে আৰু তাৰে কিছু অৰুণক স্মাৰি লৈ 'ডেউমানি ফিচা ডিমাছা' কাব্য পুথিখন কৰি উলিওৱা হৈছে। পৃথিবখন হাতত তুলি লৈ তাৰ নামলৈ লক্ষ্য কৰিলেই যিকোনো এজন লোকে সহজে অনুভৱ কৰিব পাৰিব কেতিয়া কি বিষয়বস্তুক লৈ তেওঁৰ কবিতাবোৰ লিখি গৈছে। নামেই অশেষ কবিতাৰে তাৰ মুখ বন্ধবা কি হ'ব নহয়। ডিমাছা ৰূপৰ অহা কোনো এটা জিলিকি ভাঙি নহয়। ই অকল কোনো এটা নিৰ্দিষ্ট লেখক নুবুজায়। বৃহৎ বড়ো জাতিৰ এটা অংশ মিসকলে প্ৰোগোলিক কিম্বা ৰাজনৈতিক তথা জীয়াই থকাৰ প্ৰয়োজনত সাৰুমা মাটি বিচাৰি সিঁচতিত হৈ ধৰ্মশিৰি নদীৰ পাৰত বসবাস কৰি আহিছে। এই লোকসকলে একেই বড়োমূলৰ লোক। সেয়ে এই সন্থই জনগোষ্ঠীক স্মাৰি লৈ কবিয়ে তেওঁলোকৰ সুখ-দুখ, হাঁহি-কাণ্ডোনক লৈ লিখি গৈছে এটাৰ পাছত এটা কবিতা, গল্প। তেওঁলোকৰ মাজতেই বিচাৰি পাইছে জীয়াই থকাৰ শ্ৰেণী। নিজৰ জীৱন দৰ্শন সম্পৰ্কে স্যাবৰ জগদীশ চন্দ্ৰ ব্ৰহ্মই এনেদৰে ব্যক্ত কৰিছে—

সিদ্ধ-গংগা আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ অস্তনিত্ত সান্থায়ীয়ে ফেলাউ জীবনী গৈয়ে গৈয়েৰে গৈয়েৰে পৰাৰে অসমত বড়ো শব্দটোৰ সন্ধান কৰা যায়? অসমৰ হোৱা দেখিবলৈ পোৱা গৈছে। ইয়াৰ পূৰ্বে বসম বৰঞ্জীত আমি কছাৰী জাতিৰ বিষয়েহে পাই আহিছিলো। সেই কছাৰীসকলে আপোনালোকে আছিল বড়ো বুলি দাবী কৰি আহিছে। এতিয়া কথা হ'ল, কি যুক্তিৰ আধাৰত তাক প্ৰতিপন্ন কৰা যায়? তদুপৰি কছাৰী জাতিৰ ইতিহাস কিমান বছৰ পুৰণি? কিম্বা যদি তেওঁলোক বড়োৰে আছিল, কিয় পূৰ্বৰ লেখক তথা ইতিহাসবিদসকলে আপোনালোকে বড়ো বুলি